II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) 2021/1199,

20. juuli 2021,

millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006 XVII lisa seoses polütsükliliste aromaatsete süsivesinikega graanulites või multšides, mida kasutatakse tehismuruväljakute täitematerjalina või lahtiselt mänguväljakutel või spordirajatistes

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ja millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ, ([1]) eriti selle artikli 68 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

(1) Määruse (EÜ) nr 1907/2006 XVII lisa kandega 50 kehtestatakse piiranguid kaheksa polütsüklilise aromaatse süsivesiniku ([2]) suhtes.

(2) Kummigraanuleid kasutatakse tehismuruväljakute täitematerjalina. Kummigraanuleid ja multše kasutatakse lahtiselt ka mänguväljakutel või spordirajatistes, näiteks golfiväljakutel, staadionidel, hobuväljakutel, loodusradadel või lasketiirudes. Need graanulid ja multšid saadakse peamiselt olelusringi lõpetanud rehvidest. Üks peamisi probleeme olelusringi lõpetanud rehvidest saadud graanulite ja multšide kasutamise puhul on kaheksa polütsüklilise aromaatse süsivesiniku esinemine kummimassis. Graanulid ja multšid on segud määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 3 lõike 2 tähenduses ja seega ei ole need hõlmatud kõnealuse määruse XVII lisa kehtiva kandega 50. Kaheksa polütsüklilist aromaatset süsivesinikku on siiski loetletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1272/2008 ([3]) VI lisas 1B kategooria kantserogeense ainena. Seetõttu piiratakse määruse (EÜ) nr 1907/2006 XVII lisa kandega 28 graanulite ja multšide tarnimist üldsusele, kui need segud sisaldavad polütsüklilisi aromaatseid süsivesinikke kontsentratsioonis vähemalt 100 mg/kg benso[a]püreeni või dibenso[a,h]antratseeni puhul või 1 000 mg/kg ülejäänud kuue polütsüklilise aromaatse süsivesiniku puhul.

(3) Kaheksat polütsüklilist aromaatset süsivesinikku sisaldavate graanulite või multšide riski iseloomustamiseks ei saa määruse (EÜ) nr 1907/2006 XVII lisa kandes 28 esitatud üksikute polütsükliliste aromaatsete süsivesinike sisalduse piirmäärasid lihtsalt summeerida. Kohaldades summeerimispõhist lähenemisviisi kooskõlas määruse (EÜ) nr 1272/2008 ([4]) kohaldamise suunistega ja võttes arvesse eri polütsükliliste aromaatsete süsivesinike suhtelist osakaalu kummigraanulites ja multšides, saab arvutada kaheksa loetletud polütsüklilise aromaatse süsivesiniku

([1]) ELT L 396, 30.12.2006, lk 1.

([2]) Benso[a]püreen (BaP), benso[e]püreen (BeP), benso[a]antratseen (BaA), krüseen (CHR), benso[b]fluoranteen (BbFA), benso[j] fluoranteen (BjFA), benso[k]fluoranteen [BkFA], dibenso[a,h]antratseen (DBAhA).

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT L 353, 31.12.2008, lk 1).

([4]) https://www.echa.europa.eu/documents/10162/23036412/clp_en.pdf

summaarse sisalduse maksimaalse piirmäära, mis on ligikaudu 387 mg/kg ([5]). Hollandi riiklik rahvatervise- ja keskkonnainstituut (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, edaspidi „RIVM“) ([6]) ja Euroopa Kemikaaliamet (edaspidi „kemikaaliamet“) ([7]) jõudsid 2017. aastal järeldusele, et selline arvutatud piirmäär kaheksa polütsüklilise aromaatse süsivesiniku segude puhul on liiga kõrge, et tagada nende graanulite ohutu tarnimine ja kasutamine tehismuruväljakutel. Kemikaaliamet soovitas oma hinnangus vähendada määruse (EÜ) nr 1907/2006 kohaselt kehtestatava piiranguga kaheksa polütsüklilise aromaatse süsivesiniku sisalduse piirnormi tehismuruväljakutel kasutatavates graanulites, sest praegusi sisalduse piirnorme peeti liiga kõrgeks, et tagada inimeste tervise piisav kaitse.

(4) Nende järelduste ja hinnangute põhjal esitasid Madalmaad (edaspidi „toimiku esitaja“) 17. septembril 2018 kemikaaliametile XV lisa kohase toimiku, ([8]) milles tehti ettepanek piirata kaheksa polütsüklilise aromaatse süsivesiniku kasutamist tehismuruväljakute täitematerjalina ning graanulite või multšide kasutamist lahtiselt mänguväljakutel või spordirajatistes.

(5) Nende kaheksa polütsüklilise aromaatse süsivesiniku puhul tekitab suurt muret aine kantserogeensus ja võimalik genotoksiline mõju. Läviväärtuseta kantserogeenide puhul ei ole teoreetilise vähiriskita annust võimalik tuletada. Seetõttu peaks kaheksa polütsüklilise aromaatse süsivesiniku sisaldus tehismuruväljakute täitematerjalis ning mänguväljakutel või spordirajatistes lahtiselt kasutatavates graanulites või multšides olema võimalikult väike.

(6) Toimiku esitaja analüüsis erinevaid kokkupuutestsenaariume nii seoses graanulite kasutamisega tehismuruväljakutel (töötajad, kes väljakukatet paigaldavad ja hooldavad ning isikud, kes neil spordivad (professionaalsed ja harrastussportlastest tavamängijad ja väravavahid)) kui ka seoses mänguväljakutel ja spordirajatistes lahtiselt kasutatavate graanulite ja multšidega, millega inimesed ja eriti lapsed võivad kokku puutuda. RIVMi proovivõtutulemuste põhjal hinnati liigset vähiriski, võttes aluseks olelusringi lõpetanud rehvidest saadud täitematerjalis praegu sisalduva kaheksa aromaatse polütsüklilise süsivesiniku summeeritud kogusisalduse. Neis segudes tuvastatud sisaldusvahemik oli 6,7–21 mg/kg.

(7) Toimiku esitaja näitas, et töötajatel ja üldsusel, kes puutuvad kokku kummigraanulitega, mille kaheksa polütsüklilise aromaatse süsivesiniku kogusisalduse arvestuslik sisaldus on 387 mg/kg, on suurenenud vähirisk, samas kui palju väiksema sisalduse puhul hinnati tõenäosust, et üksikisiku kokkupuude loetletud polütsükliliste aromaatsete süsivesinikega võib põhjustada vähki, palju väiksemaks. Toimiku esitaja jõudis järeldusele, et suure osa tootjate puhul on olelusringi lõpetanud rehvidest saadud täitematerjali kaheksa polütsüklilise aromaatse süsivesiniku summaarne sisaldus 15–21 mg/kg tehniliselt ja majanduslikult teostatavad, ning tegi ettepaneku kohaldada 17 mg/kg suurust sisalduse piirmäära. Toimiku esitaja hinnangul vastab sellele piirmäärale 95 % olelusringi lõpetanud rehvidest saadud täitematerjalist.

(8) Selleks et tagada mis tahes graanulite või multšide ohutu kasutamine ja vältida nende asendamist alternatiividega, mis võivad põhjustada samasugust või isegi suuremat ohtu inimeste tervisele kui ringlussevõetud kummi, soovitas toimiku esitaja, et piirang peaks hõlmama ringlussevõetud kummist ja muudest materjalidest valmistatud segusid, olenemata sellest, kas tegemist on esmaste või ringlussevõetud, sünteetiliste või looduslike materjalidega.

(9) Kuna toimiku esitaja pakutud piirnorm 17 mg/kg on oluliselt madalam kui praegu graanulite suhtes kohaldatavad piirnormid 100 – 1 000 mg/kg, tähendaks piirang, et mõned elutsükli lõpetanud rehvidest saadud graanulite tootjad peaksid suurendama vastavuskontrollide määra ja minema üle puhtamale tootmissisendile või lõpetama täitematerjalide tootmise. Kui piirangut hakataks kohaldama kohe, muudaks see nõuetele mittevastavaks 5 % praegu toodetavatest graanulitest. Seetõttu soovitas toimiku esitaja 12-kuulist üleminekuperioodi, et anda tootmisahela järgmise etapi kasutajatele (tehiskatte tootjad, turustajad ja paigaldajad) piiratud, kuid mõistlik ajavahemik, mille vältel kasutada ära neile juba tarnitud graanulid, mis ei vasta kavandatud piirnormile 17 mg/kg.

([5]) Seda väärtust ei tohiks vaadelda absoluutväärtusena, sest see võib muutuda sõltuvalt üksikute polütsükliliste aromaatsete süsivesinike sisaldusest ja suhtelisest osakaalust olelusringi lõpetanud rehvidest saadud täitematerjalis.

([6]) https://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/2017-0017.pdf

([7]) https://echa.europa.eu/documents/10162/13563/annex-xv_report_rubber_granules_en.pdf/dbcb4ee6-1c65-af35-7a18-f6ac1ac29fe4

([8]) https://www.echa.europa.eu/documents/10162/9777e99a-56fb-92da-7f0e-56fcf848cf18

(10) Kemikaaliameti riskihindamise komitee (edaspidi „RAC“) võttis 7. juunil 2019 vastu arvamuse, milles jõuti järeldusele, ([9]) et polütsükliliste aromaatsete süsivesinike sisaldus kummigraanulites, mis vastab segude arvutatud sisalduse piirnormile vastavalt määruse (EÜ) nr 1907/2006 XVII lisa kandele 28, on vastuvõetamatu, et piirnormita ainete nii suur sisaldus ei tohiks olla lubatud ning see ei taga töötajate ja üldsuse piisavat kaitset. RAC nõustus, et polütsükliliste aromaatsete süsivesinike sisaldust tuleks vähendada, ja soovitas kaheksa polütsüklilise aromaatse süsivesiniku summaarse sisalduse piirnormiks kummigraanulites 20 mg/kg. RAC väitis, et kavandatud piirnorm 20 mg/kg ei põhine riski hindamisel, vaid see on meede, mille ainus eesmärk on vältida väga suurt polütsükliliste aromaatsete süsivesinike sisaldust. Lisaks märkis RAC, et riski vähendamise seisukohalt ei ole sisaldusel 17 mg/kg või 20 mg/kg märkimisväärset erinevust, tunnistades, et kui suitsetajad välja arvata, ei tulene elanikkonna suurim kokkupuude ohtlike ainetega mitte graanulitest ja multšidest, vaid toidust ja sissehingatavast õhust.

(11) RAC nõustus toimiku esitajaga, et kuigi ei ole esitatud toetavat teavet kaheksa polütsüklilise aromaatse süsivesiniku sisalduse kohta korgis, termoplastilistes elastomeerides ja etüleen-propüleen-mittekonjugeeritud-dieenkautšukis, tuleks kavandatavat polütsükliliste aromaatsete süsivesinike piirnormi kohaldada mis tahes muud liiki tehisliku väljakukattematerjali suhtes, et vältida kahetsusväärsest asendamisest tulenevat sarnast või suuremat riski.

(12) Täitmise tagamist silmas pidades soovitas RAC, et piirang graanulite või multšide suhtes, mis on turule lastud kasutamiseks tehismuruväljakute täitematerjalina ja lahtiselt mänguväljakutel või spordirajatistes, nõuaks erimärgistust, mis viitaks kordumatule partiinumbrile. See partiinumber võimaldab materjali jälgida kuni turule lastud kontrollitud partiini. Lisaks soovitas RAC lisada tehismuruväljakutel ja lahtiselt mänguväljakutel ja spordirajatistes kasutatavate graanulite, multšide ja täitematerjali määratlused.

(13) 20. septembril 2019 võttis kemikaaliameti sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee (edaspidi „SEAC“) vastu arvamuse, ([10]) mille kohaselt on kavandatav RACi poolt muudetud piirang tuvastatud riskide kõrvaldamiseks sellega kaasneva sotsiaal-majandusliku kasu ja sotsiaal-majandusliku kulu tõttu kõige asjakohasem liidu tasandi meede. SEAC märkis samuti, et piirang on ennetav.

(14) SEAC nõustus, et XV lisa toimikus algselt kavandatud 17 mg/kg piirnormi piirangu kohaldamise edasilükkamine 12 kuu võrra oleks asjakohane ka 20 mg/kg piirnormi puhul, et võimaldada kõigil asjaomastel sidusrühmadel võtta nõuete täitmiseks vajalikke meetmeid.

(15) Arvamuse väljatöötamise käigus peeti nõu ameti jõustamisalase teabe vahetamise foorumiga ja selle soovitused võeti arvesse.

(16) Amet edastas RACi ja SEACi arvamused komisjonile 12. novembril 2019. Võttes arvesse XV lisa toimikut ning RACi ja SEACi arvamusi, leiab komisjon, et polütsüklilisi aromaatseid süsivesinikke sisaldavate graanulite või multšide turuleviimine või kasutamine tehismuruväljakute täitematerjalina või lahtiselt mänguväljakutel või spordirajatistes kujutab endast vastuvõetamatut riski inimeste tervisele ja sellega tuleb tegeleda kogu liidus. Komisjon järeldab, et XV lisa toimikus esitatud piirang koos RACi ja SEACi esitatud muudatustega on kõige asjakohasem kogu liitu hõlmav meede inimeste tervisele avalduva ohu vähendamiseks ning et selle sotsiaal-majanduslik mõju on piiratud.

(17) Määrust (EÜ) nr 1907/2006 ei kohaldata jäätmete suhtes, nagu need on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2008/98/EÜ ([11]). Kõnealuse direktiivi kohaselt on juhul, kui liidu tasandil puuduvad ühtlustatud jäätmeksoleku lakkamise kriteeriumid, liikmesriigi pädevuses teha kindlaks, kas olelusringi lõpetanud rehvidest või muudest olelusringi lõppu jõudnud toodetest saadud graanulid ja multšid on konkreetsel juhul lakanud olemast jäätmed.

(18) Sidusrühmadele tuleks jätta piisavalt aega võtta meetmeid kavandatud piirangu tingimuste täitmiseks. Seepärast tuleks piirangu kohaldamine edasi lükata kaheteistkümne kuu võrra.

(19) Seega tuleks määrust (EÜ) nr 1907/2006 vastavalt muuta.

([9]) https://echa.europa.eu/documents/10162/0a91bee3-3e2d-ea2d-3e33-9c9e7b9e4ec5

([10]) https://echa.europa.eu/documents/10162/53688823-bf28-7db7-b9eb-9807773b2109

([11]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid (ELT L 312, 22.11.2008, lk 3).

(20) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 133 kohaselt asutatud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 1907/2006 XVII lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 20. juuli 2021

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

LISA

Määruse (EÜ) nr 1907/2006 XVII lisa kande 50 2. veergu lisatakse järgmised lõigud.

	„9. Graanuleid või multše ei tohi turule viia kasutamiseks tehismuruväljakute täitematerjalina või lahtiselt mänguväljakutel või spordirajatistes, kui need sisaldavad kõiki loetletud polütsüklilisi aromaatseid süsivesinikke kokku üle 20 mg/kg (0,002 massiprotsenti). 10. Graanuleid või multše ei tohi kasutada tehismuruväljakute täitematerjalina ega lahtiselt mänguväljakutel või spordirajatistes, kui need sisaldavad kõiki loetletud polütsüklilisi aromaatseid süsivesinikke kokku üle 20 mg/kg (0,002 massiprotsenti). 11. Graanulid või multšid, mis on turule viidud kasutamiseks tehismuruväljakute täitematerjalina või lahtiselt mänguväljakutel või spordirajatistes, peavad olema märgistatud partii kordumatu identifitseerimisnumbriga. 12. Punkte 9 kuni 11 hakatakse kohaldama alates 10. augustist 2022. 13. Graanulid või multšid, mida kasutatakse liidus 9. augustil 2022 tehismuruväljakute täitematerjalina või lahtiselt mänguväljakutel või spordirajatistes, võivad jääda paigale ja neid võib seal samal eesmärgil jätkuvalt kasutada. 14. Punktides 9 kuni 13 kasutatakse järgmisi mõisteid: a) „graanulid“ – segud, mis esinevad tahkete osakestena suurusvahemikus 1–4 mm ja mis on valmistatud ringlussevõetud või esmase päritoluga kummist või muust vulkaniseeritud või polümeersest materjalist või mis on saadud looduslikust allikast; b) „multšid“ – segud, mis esinevad helbeliste tahkete osakestena pikkusega 4–130 mm ja laiusega 10–15 mm ning mis on valmistatud ringlussevõetud või esmase päritoluga kummist või muust vulkaniseeritud või polümeersest materjalist või mis on saadud looduslikust allikast; c) „tehismuruväljakute täitematerjal“ – koosneb graanulitest, mida kasutatakse tehismuruväljakutel muru sporditehniliste näitajate parandamiseks; d) „kasutamine lahtiselt mänguväljakutel või spordirajatistes“ – graanulite või multšide mistahes kasutamine lahtises vormis mänguväljakutel või spordis, välja arvatud kasutamine tehismuruväljakute täitematerjalina.“